

Maak de voorpagina van een krant over de rechten van meisjes!

Didactische en thematische fiches

Didactische fiche - Hoe maak ik een krant?

Concrete opdracht

Maak samen met de hele klas de voorpagina van een krant. Hierbij komen de verschillende rechten uit de fiches aan bod: recht op overleven, recht op ontwikkeling en recht op bescherming.

Het **doel** is dat de kinderen nadenken over de verschillende thema's en inzicht krijgen in de rechten van meisjes in het Zuiden.

De 5 informatiefiches vormen een hulpbron aan informatie, maar graag zien we in de artikels ook de **eigen inbreng van de leerlingen**. Op basis van persoonlijke ervaringen verwerken ze hun eigen mening in de artikels ('recht op vrije meningsuiting'). Op die manier ontdekken ze verschillen en gelijkenissen tussen hun eigen leefsituatie en die van leeftijdsgenootjes in bepaalde landen. Het aantal artikels, de lay-out, het lettertype, de fotokeuze... laten we volledig aan jullie over. Verras ons!

Maak stap voor stap een krant!

1/ Hoe verwerk je de informatiefiches?

- Neem de verschillende fiches door met de leerlingen. Discussieer hier kort over en gebruik eventueel de leervragen op elke fiche.
- Laat de leerlingen moeilijke woorden aanduiden en leg deze begrippen uit.
- Bespreek gelijkenissen en verschillen met de situatie in België en zoek hier eventueel informatie over (bijv. cijfergegevens over de participatie van meisjes vs. jongens in het onderwijs).

> Lessuggestie

Laat de kinderen een rollenspel spelen rond één of meerdere rechten, eventueel op basis van de getuigenissen. Stuur bijv. 1 van de leerlingen naar buiten. Spreek ondertussen af welk thema zal gespeeld worden. Als de leerling terug in de klas komt, moet hij/zij raden over welk thema het gaat.

2/ Wat komt er in de krant?

- Er moet rond **de 3 verschillende rechten** gewerkt worden: recht op overleving, recht op ontwikkeling en recht op bescherming. In de informatiefiches vind je per recht concrete thema's waarop je je kan baseren. Bijvoorbeeld meisjes en mortaliteit onder de 5 jaar, meisjes en onderwijs, vrouwenbesnijdenis, prostitutie bij meisjes... Je bent natuurlijk vrij om andere thema's te kiezen naargelang de leeftijd van de kinderen.
- **Kies het aantal artikels en het soort rubrieken** voor de voorpagina: moppenhoekje, weerbericht, 'quote van de dag', achtergrondinfo over de andere vermelde landen, kruiswoordraadsel, foto's, tekeningen, kinderhoroscoop, gedichten, reclameboodschap t.v.v. rechten van meisjes... Alles is mogelijk!

> **Lessuggestie**

Laat de leerlingen allemaal één krant meebrengen. Ga op zoek naar wat de voornaamste nieuwsfeiten over een land uit de fiches of zoek welk weer het daar is!

> **Lessuggestie**

Interview iemand over de rechten van meisjes in het Zuiden.

3/ **Wie krijgt welke taak?**

- Verdeel de klas in **groepjes** die werken rond de verschillende rechten of fiches.
- Binnen elk groepje kunnen er **redacteurs** zijn, **illustratoren**, weermannen, dichters... afhankelijk van de gekozen rubrieken op de voorpagina.

> **Lessuggestie**

Duid binnen elk groepje een redacteur aan die overlegt met de redacteurs van de andere groepjes om de voorpagina samen te stellen. Als leerkracht kan je de 'hoofdredacteur' zijn die de verschillende delen tot een geheel brengt.

4/ **Hoe schrijf je een artikel?**

Nieuwsberichten schrijf je meestal aan de hand van **de 5 W-vragen**. Dit zijn 5 vragen die beginnen met een W. Als hulpmiddel zorgen ze ervoor dat een artikel de belangrijkste zaken vermeldt:

- WAT is er gebeurd?
- WAAR gebeurde het?
- WANNEER gebeurde het?
- WIE was erbij?
- WAAROM gebeurde het?
- (optioneel) HOE gebeurde het?

De titel van een artikel is erg belangrijk. Deze **vat de essentie** van het artikel kort maar krachtig **samen**. Laat de leerlingen nadenken over een titel die de aandacht trekt van de lezer en de nieuwsgierigheid wekt!

> **Lessuggestie**

Laat de leerlingen in één van de getuigenissen of een willekeurig krantenartikel zoeken naar de 5 W-vragen.

> **Lessuggestie**

Als de leerlingen klaar zijn met het schrijven van de artikels, kan je deze door iedereen laten lezen. Laat ze elk een titel bedenken, waarna samen beslist wordt welke titel boven het artikel mag verschijnen.

> **Lessuggestie**

Laat de leerlingen in andere kranten artikels zoeken die over gelijkaardige thema's gaan en hieruit de slogans knippen. Op deze manier maken ze een vergelijkende studie over de inhoud.

5/ **Op welk formaat verschijnt de krant en hoe gebeurt de verspreiding?**

De krant moet op **A3- of A2-formaat** verschijnen, enkel bedrukt op de **rectozijde**. Het maakt niet uit of je ons de originele versie bezorgt, of een kopie. Als de leerlingen meerdere pagina's schrijven, kunnen jullie de artikels selecteren die op de voorpagina verschijnen.

Naast de krant die je opstuurt, kan je met de klas ook **andere manieren** bedenken **om de krant te verspreiden**:

- De schoolkrant: selecteer artikels of rubrieken die in de periodieke schoolkrant kunnen verschijnen. Ook andere leerkrachten kunnen deze eventueel gebruiken in hun lessen.
- De 'losse flodder'-krant: de artikels worden op aparte bladen geschreven of geplakt en kunnen dan op allerlei manieren verspreid worden op school.
- De krant als placemat: deze placematjes kunnen dan in de refter op school gelegd worden zodat iedereen die krant kan lezen tijdens de lunch.
- De krant voorlezen: je kan in kleine groepen in elke klas een artikel gaan voorlezen.
- Het mededelingenbord: de krant wordt op een zichtbare plaats opgehangen. Naast de krant hang je blanco bladen waarop de andere leerlingen hun mening kunnen schrijven over het thema.

Veel succes!!

6/ Bronnen & links

*Hoe maak ik een krant in de klas?

www.krantindeklas.nl

www.lesidee.nl

*Thematische info

www.ecpat.be (bestrijdt kinderprostitutie, kinderhandel en kinderpornografie)

www.vormen.org (Vlaamse organisatie voor mensenrechteneducatie)

www.plan-belgie.org

www.conqoforum.be

www.pregnancybroad.wordpress.com (zwangerschap in India)

www.kleurbekennen.be

www.unicef.be

Recht op overleven: sterftecijfer bij meisjes

Voor de leeftijd van 5 jaar hebben meisjes minder kans om te overleven dan jongens.

HOGER STERFTECIJFER BIJ MEISJES DAN BIJ JONGENS

Er is sprake van een hoger sterftecijfer bij meisjes dan bij jongens. Dit is opmerkelijk want meisjes zijn biologisch sterker dan jongens.

Wat zijn hier de **oorzaken** van?

- Veel ouders hebben liever een zoon dan een dochter en daardoor **zorgen ze minder goed** voor hun meisjes.
- Meisjes krijgen **minder eten** en ook de voedingskwaliteit ligt minder hoog dan bij jongens.
- Meisjes worden **minder snel naar het ziekenhuis** gebracht als ze ziek zijn.

OPLOSSINGEN

- Mensen stimuleren om **even goed te zorgen voor hun dochter** als voor hun zoon, zodat ze gelijke kansen hebben.
- In haar **campagnes** vertelt Plan dat meisjes en jongens gelijke rechten hebben en dat ze ook op gelijke voet moeten behandeld worden.
- **Geboorteregistratie** is ook een mogelijke oplossing. Dit document is vooral voor meisjes erg belangrijk. Het is een bewijs dat toegang geeft tot gezondheidszorg, onderwijs...
- Daarnaast bestaan er algemene maatregelen om **moeders te ondersteunen in de opvoeding** van jonge kinderen. Zo krijgen kinderen toegang tot proper drinkwater en worden ze goed verzorgd voor, tijdens en na de bevalling.

Het verhaal van Rahera, een 7-jarig meisje uit Afghanistan:

“ 's Morgens eet ik altijd droog brood. We moeten met ons gezin van 5 mensen 3 dagen rondkomen met 1 brood. Op school kijk ik altijd uit naar een klein pakje met 12 beschuiten waarvan ik er 6 opeet en de andere 6 aan mijn jongere broertjes geef. Ik ga naar huis voor het middageten en dan krijg ik brood met een kopje thee. 's Avonds eten we brood met olie en yoghurt met een beetje zout. 3 keer in de week kopen we 2 bokalen yoghurt. Wanneer we een beetje extra geld hebben, kopen we enkele uien. In de zomer krijgen we 2 keer een watermeloen.”

> Leervragen

- Wie heeft het meest kans om te overleven tussen 0 en 5 jaar: meisjes of jongens?
- Waarom krijgen in sommige landen meisjes minder eten dan jongens?
- Wilden jouw ouders ook liever een jongen dan een meisje toen ze beslisten om een kindje te krijgen?
- Vind jij dat het leven van een meisje minder waard is dan het leven van een jongen?

> *Verklarend woordenboek*

Geboorteregistratie = als een kindje geboren wordt, moeten de ouders dit aangeven. Hierbij krijgen ze een papier dat bewijst dat hun kindje bestaat, wanneer het geboren is... Ouders gaan minder snel hun dochter dan hun zoon laten registreren: het vraagt vaak veel moeite van de ouders en bovendien heeft een meisje meer kans om vroeg te sterven dan een jongen.

Recht op overleven

Naar schatting 100 miljoen meisjes zijn 'vermist' door selectieve foeticide voor de geboorte.

FOETICIDE BIJ MEISJES

Vrouwelijke foeticide is een moeilijk woord om te zeggen dat ongeboren baby's waarvan men weet dat het meisjes zijn, gedood worden nog voor de geboorte.

Dit fenomeen komt in sommige landen voor, omdat de wens naar een zoon vaak erg groot is. De traditie wil namelijk dat zonen bij hun ouders blijven en voor hen zorgen, terwijl meisjes gaan inwonen bij hun echtgenoot.

GEVOLGEN VAN FOETICIDE

Deze *abortussen* zorgen er voor dat er een **groot onevenwicht** ontstaat **tussen meisjes en jongens** in de samenleving. Vaak is het ook zo dat abortussen op een onveilige manier gebeuren, waardoor veel vrouwen tijdens de operatie sterven.

Op wereldniveau sterft er elke minuut een vrouw tijdens haar zwangerschap, of als gevolg van onvoorziene omstandigheden, of door een onveilige abortus.

OPLOSSINGEN

- De **wet kan verbieden dat het geslacht** van een baby **voor de geboorte bepaald wordt**. Op deze manier weet men niet of de vrouw een jongen of een meisje verwacht.
- Plan maakte samen met de Indische overheid een soap om het probleem van foeticide tegen te gaan en **mensen bewust te maken** van het feit dat dit niet kan.

Het verhaal van Indira, een 15-jarig meisje uit Nepal:

"Ik ben het eerste kind van mijn ouders. Ik heb thuis een kleiner broertje. Als hun eerste kind een zoon was geweest, zouden mijn ouders blij geweest zijn, want dan was hun toekomst verzekerd. Maar ik ben een meisje... Ik doe alle huishoudelijke taken en ga naar school. Als ik thuiskom van school moet ik terug werken thuis. Dus moet ik 's nachts mijn huiswerk maken en studeren. Ondanks alles wat ik doe, waarderen mijn ouders mijn werk niet... Ze hebben alleen aandacht voor mijn broer, omdat hij hun zoon is."

> *Leervragen*

- Wist je dat er jaarlijks 100 miljoen meisjes gedood worden voor hun geboorte?
- Er zijn landen waar de ouders enkel blij zijn met de geboorte van een jongen. Vind je dat dit kan?
- Zoek een land waar het verboden is om het geslacht van de baby te bepalen voor de geboorte.
- Kan je 3 verschillen geven tussen een jongen en een meisje voordat ze ter wereld komen?

> *Verklarend woordenboek*

Abortus = een medische ingreep die de zwangerschap beëindigt voor de geboorte

Recht op ontwikkeling

*Wereldwijd gaan 62 miljoen meisjes niet naar de lagere school.
Van alle volwassenen die niet kunnen lezen of schrijven, zijn de meerderheid meisjes.*

MEISJES EN ONDERWIJS

In ontwikkelingslanden gaan er **veel minder meisjes naar school** dan jongens.

Zelfs als meisjes wel naar school gaan, worden ze soms nog benadeeld. Het onderwijs voor meisjes is niet altijd van even goede kwaliteit als voor jongens.

BELANG VAN ONDERWIJS VOOR MEISJES

Voor meisjes is onderwijs bijzonder belangrijk: **ze leren op school dat zij dezelfde rechten hebben** als jongens en dus op een gelijkwaardige manier moeten behandeld worden. Als meisjes zelf naar school geweest zijn, worden ze **minder afhankelijk van andere** mensen.

OORZAKEN WAAROM MEISJES NIET NAAR SCHOOL GAAN

- Er is **geen tijd** om naar school te gaan: meisjes moeten koken, wassen, voor hun broertjes en zusjes zorgen...
- Op school zijn **leerkrachten** vaak **gewelddadig** tegenover meisjes.
- Ook **op weg naar school is het** vaak **gevaarlijk** omdat meisjes soms lastig gevallen worden door mannen.
- Meisjes hebben vaak **geen geboortebewijs** wat ervoor zorgt dat zij niet kunnen deelnemen aan de lessen of dat ze hun examens niet mogen maken.
- **Ouders vinden het minder belangrijk** om hun dochter naar school te laten gaan omdat zij later toch zullen trouwen en bij hun man gaan wonen. Dus alles wat de meisjes geleerd hebben op school zal enkel goed uitkomen voor de familie van hun toekomstige man, en niet voor hun eigen familie.

OPLOSSINGEN

- Door **kleuteronderwijs** op te richten, moeten meisjes zich niet meer met hun kleinere broertjes en zusjes bezighouden.
- Plan zorgt voor **aparte toiletten** voor jongens en meisjes, **vrouwelijke leerkrachten**... Zo worden meisjes gestimuleerd om naar school te gaan.
- Door **geboorteregistratie** worden meisjes toegelaten op school en mogen ze deelnemen aan de examens.

Het verhaal van Yuleni, een 13-jarig meisje uit Venezuela:

“Naar school gaan heeft mijn leven veranderd. Ik heb veel geleerd en heb ook vrienden gemaakt. Ik heb in mijn dorp gezien wat er gebeurt met kinderen die niet naar school gaan. Dagelijks brengen zij hun dagen op straat door, waar ze lijm snuiven, bedelen om geld en in de problemen raken. Dit vind ik jammer voor hen.”

> Leervragen

- Raad eens hoeveel miljoen meisjes wereldwijd niet naar de basisschool gaan?
- Meisjes mogen enkel naar de basisschool gaan... Ga je hiermee akkoord?
- Waarom zouden sommige meisjes moeten thuisblijven volgens jou?
- Zou jij het leuk vinden om nooit naar school te moeten gaan?

> Verklarend woordenboek

- *Ontwikkelingsland* = 'derdewereldland', een land waar veel mensen in armoede leven.
- *Geboortebewijs* = papier dat je krijgt als je geregistreerd wordt bij de geboorte. Dit is een bewijs dat je officieel bestaat en daardoor ook recht hebt op onderwijs, gezondheidszorg...

Recht op familiale bescherming

In Zuid-Afrika wordt elke 6 uur een vrouw vermoord door haar partner.

Meer dan 9 meisjes op 10 die zwanger worden voor hun 15 jaar, zijn ontstaan door gedwongen seks met een familielid.

INTERFAMILIAAL GEWELD BIJ MEISJES

Het gezin is de plaats waar kinderen zich veilig moeten voelen en waar ze moeten beschermd worden tegen allerlei onrecht. Toch worden er veel kinderen, en vooral meisjes, het slachtoffer van **misbruik en geweld binnen hun familie**.

In vele landen is het ook de **familie die de meisjes doet geloven dat ze minder waard zijn** dan hun broers en dat ze dus ook minder rechten hebben.

OORZAKEN

- Ouders hechten **meer belang aan hun zonen** omdat zij later voor hen zullen zorgen.
- **Culturele gewoontes en tradities:** meisjes moeten veel in het huishouden werken.
- **Gebrek aan geboortebewijs:** zonder dit bewijs bestaan meisjes officieel gezien niet en hebben ze dus geen recht op bescherming.

GEVOLGEN VOOR MEISJES

- Meisjes kunnen zich minder goed dan jongens tegen geweld verzetten. Niet alleen omdat ze **fysiek minder sterk** zijn, maar ook door de **tradities** in hun land die hen dwingen te luisteren naar wat anderen over hen beslissen.
- Vaak **mogen** meisjes **niet naar school**, omdat het daar te gevaarlijk is, maar ook thuis zijn ze niet altijd veilig.

WAT DOET PLAN HIERAAN?

In Vietnam zette Plan bijvoorbeeld een project op waarbij groepen van een 20-tal **jongeren het publiek bewust maken** van kinderrechten en het probleem van kindermishandeling. Ze doen dit via tijdschriften, radio- en tv-programma's. De jongeren interviewen ook verschillende mensen over dit onderwerp.

Het verhaal van Barbie, een 15-jarig meisje uit de Filippijnen:

“We zijn met 5 kinderen thuis, twee jongens en 3 jongere meisjes. Maar wij, als jongste meisjes, zijn elke zaterdag en zondag de huisvrouwen die allerlei werkjes moeten doen. Onze broers moeten niets doen gedurende het weekend omdat ze geleerd hebben dat ze als jongens geen verantwoordelijkheid hebben om zich met huishoudelijke taken bezig te houden.”

> Leervragen

- Wat is volgens jou de ideale leeftijd om een kindje te krijgen?
- Is het gevaarlijk voor een meisje van 13 jaar om een kindje te krijgen?
- Wanneer mag een echtgenoot zijn vrouw slaan?
- Huishoudelijke taken, dat is goed voor meisjes! Juist of fout?

Recht op bescherming tegen commercieel geweld

*2 miljoen meisjes tussen 5 en 15 jaar worden jaarlijks de seksindustrie ingesluisd.
Bijna 10 miljoen meisjes doen aan kinderarbeid.*

COMMERCIEEL GEWELD

Commercieel geweld komt vooral op straat voor. **Kinderen** worden gezien als **'goederen'** waarvoor mensen geld betalen en hen dan behandelen als hun 'eigendom'.

KINDERHANDEL EN MEISJES

Wereldwijd worden kinderen verhandeld en uitgebuit. Men spreekt hier over *kinderhandel*. Kinderen worden van straat geplukt en ontvoerd. 80% hiervan zijn meisjes. Vaak worden ze ingeschakeld als huishoudhulp of belanden ze in de prostitutie.

KINDERARBEID

Kinderarbeid zorgt ervoor dat kinderen niet naar school kunnen gaan en in omstandigheden leven die gevaarlijk zijn voor hun gezondheid.

KINDERPROSTITUTIE

Een ander aspect van commercieel geweld is *kinderprostitutie*. Dit is het gebruik van een minderjarige voor seksuele activiteiten in ruil voor geld of een andere vorm van vergoeding zoals eten, onderdak... Opnieuw zijn het vooral meisjes die in de kinderprostitutie belanden.

OORZAKEN VAN KINDERHANDEL

- **Arme ouders** hebben vaak geen geld om voor hun kinderen te zorgen.
- Vaak **sterven ouders** aan aids en worden hun kinderen dus niet meer beschermd.
- Door een **gebrek aan geboorteregistratie** kan het bestaan en de leeftijd van kinderen niet altijd bewezen worden.
- Kinderen leren op school de gevaren van kinderhandel, maar veel **kinderen** kunnen **niet naar school** gaan en weten dit dus niet.

WAT DOET PLAN?

- **'Stop Child Slavery'**: een programma waarbij gemeenschappen worden ondersteund om kinderhandel te voorkomen.
- **Preventie**-initiatieven rond onderwijs en geboorteregistratie
- Extra **aandacht voor onderwijs** voor meisjes

Het verhaal van Flor, een 17-jarig meisje uit San Salvador:

's Morgens geef ik melk aan de baby, dan maak ik het ontbijt klaar, doe de strijk, was en kuis. Ik ben de enige die verantwoordelijk is voor alle huishoudelijke taken van 4 volwassenen en een 3-jarig meisje. Wanneer ik mijn werkdag afgerond heb, ga ik naar de avondschoon. Ik sta om 2u 's nachts op om naar mijn werk te gaan. Elke maand heb ik 1 dag om wat uit te rusten."

> *Leervragen*

- Hoe zou jij het woord 'prostitutie' uitleggen?
- Heeft het feit dat sommige mensen meisjes als 'object' zien iets te maken met armoede?
- Ken jij enkele landen waar kinderen op straat leven?
- Wat betekent 'kinderhandel' voor jou?

> *Verklarend woordenboek*

- *aids* = bij aids is je afweersysteem ziek. Die ziekte wordt veroorzaakt door het hiv-virus.
- *kinderhandel* = vorm van mensenhandel waarbij een kind tegen betaling of een andere vergoeding wordt aangeboden.
- *kinderprostitutie* = het gebruik van een minderjarige voor seksuele activiteiten in ruil voor geld of een andere vorm van vergoeding zoals eten, onderdak...